

STRUJA IZ VJETRA (I) IZ HRVATSKOG PRIOBALJA

I dok neki ljetni godišnji odmor provode uglavnom kupajući se i sunčajući, odnosno pokušavajući zaboraviti na posao i poslovne obveze, naš izvršni i tehnički urednik iskoristili su to vrijeme i za obilazak dva vjetroenergetska postrojenja, jedno u pogonu, a drugo u izgradnji.

Prošlo je nekoliko godina otkako je u Hrvatskoj izgrađena prva vjetroelektrana. Riječ je o VE Ravna 1 na Pagu instalirane snage 5,95 MW koja je u probni pogon puštena u listopadu 2004. godine, a nekoliko mjeseci kasnije započeo je i komercijalni pogon koji uspješno traje do danas. Elektranu je izgradila i njome upravlja tvrtka Adria Wind Power, a čini je sedam vjetroturbina danskog proizvođača Vestas pojedinačne snage 850 MW i promjera rotora 52 m. Prema podacima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, elektrana je 2006. godine u hrvatski elektroenergetski sustav predala 7,75 GW h električne energije.

U međuvremenu, brojne europske i hrvatske (vjetro)energetske tvrtke (pri čemu se najčešće radi o hrvatskim podružnicama inozemnih tvrtki) započele su s projektima izgradnje vjetroelektrana širom Hrvatske, od kojih je jedan već ostvaren, a nekoliko ih je u različitim fazama ostvarenja. Dva takva projekta obišli smo proteklog ljeta.

Prva priča: VE Trtar-Krtolin

Vjetroelektrana Trtar-Krtolin nalazi se na brdu Trtar u blizini Šibenika, uz samu autocestu A1, u neposrednoj blizini čvora Šibenik. U pogonu je od studenog 2006. godine i sastoji se od 14 vjetroturbina ukupne snage 11,2 MW, a predviđena proizvodnja iznosi 30 GW h električne energije godišnje. Elektranu je izgradila tvrtka Enersys, a ukupna ulaganja u njezinu izgradnju iznosila su 12,5 milijuna eura.

Dvotjedni boravak u Brodarici pokraj Šibenika naš je tehnički urednik iskoristio i za kratak izlet do postrojenja vjetroelektrane (il. 1 - 5).

Ilustracija 2
Uklopljenost u okoliš
narušava samo specifičan
zvuk okretanja vjetroturbine

Ilustracija 1
Ploča
upozorenja za
znatiželjne!

Ilustracija 3
Kada se
dođe sasvim
blizu stupa
vjetroturbine,
iznenaduju
velike
dimenzije
cijelog
postrojenja

Ilustracija 4
Iz podnožja brda Trtar, iz mjesta
Dubrava pruža se dobar pogled na
cijeli kompleks vjetroelektrane...

Ilustracija 5
... no ipak je
najimpresivniji
pogled na
vjetoturbine
poredane po
hrptu brda

Druga priča: VE Vrataruša

Ne visoravni Vrataruša sjeverno od Senja u tijeku je izgradnja treće hrvatske vjetroelektrane. Izgradnja je, uz prigodnu svečanost u senjskoj tvrđavi Nehaj, započela u studenom 2007, dok su radovi na betoniranju postolja započeli u lipnju 2008. godine. Elektrana će se sastojati od 14 vjetroturbina danskog proizvođača Vestas pojedinačne snage 3 MW. To znači da će ukupna snaga elektrane iznositi 42 MW pa će, kada

bude dovršena, po snazi biti najveća u Hrvatskoj. Zanimljivo je da elektranu gradi tvrtka Valalta iz Rovinja koja je mnogo poznatija po svojoj turističkoj djelatnosti i to u suradnji s tvrtkom Wallenborn Projektentwicklung iz Njemačke.

Posjetivši Senjski ljetni karneval i iskoristivši dan kada zbog 'zloglasne' Senjske bure boravak na plaži ionako nije bio moguć gradilište buduće elektrane obišao je naš izvršni urednik (il. 6 - 12). ■

Ilustracija 6

Pogled na visoravan Vrataruša, gdje će uskoro biti podignuti stupovi vjetroturbina (u pozadini se vidi južni dio otoka Krka)...

Ilustracija 7

... pri čemu se mjesta postavljanja stupova već naziru

Ilustracija 8

Putokaz pokazuje da smo na 'pravom putu' (iako bi, s obzirom na naziv izvođača radova netko mogao pomisliti da se gradi nuklearna elektrana, no riječ je o njemačkoj tvrtki specijaliziranoj za izgradnju vjetroenergetskih postrojenja u vlasništvu francuske nuklearnoenergetske skupine Areva)...

Ilustracija 9
... a tu je i
građevinska ploča
sa svim podacima

Ilustracija 10
U blizini je i gradilište buduće trafo-stanice

Ilustracija 11
Pogled na iskop
i betoniranu
temeljnu jamu...

Ilustracija 12
... i jedan od temeljnih
djelova stupa vjetroturbine